

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över promemorian *Ett utvidgat näringsförbud på grund av brott*

(Ds 2024:35)

Svea hovrätt har granskat promemorian utifrån de intressen som hovrätten har att beakta. Hovrätten lämnar förslagen utan erinran men har följande synpunkter.

Lagtextens utformning

Hovrätten anser att kopplingen till motsvarande uttryck i 29 kap. 2 § 6 brottsbalken vid bestämmande av den utökade personkretsen framstår som lämplig och ändamålsenlig utifrån de syften man vill uppnå.

Det bör övervägas om nya 9 a § i stället ska införas som 8 a §. Bestämmelsen i 8 § rör bland annat näringsförbud på grund av brott är påkallat ur allmän synpunkt medan 9 § rör näringsförbud på grund av åsidosättande av skyldigheter i näringsverksamhet kopplat till konkurrenslagstiftningen är påkallat ur allmän synpunkt. Den nya paragrafen har enligt hovrätten en närmare koppling till 8 § än till 9 §.

I övrigt kan hovrätten konstatera att de nya förslagen innebär ett flertal korshänvisningar och upprepningar vilket gör lagtexten något svårläst. Mot bakgrund av hur lagen (2014:836) om näringsförbud är strukturerad och att utredningen inte har haft till uppdrag att se över lagen generellt har hovrätten dock inte någon synpunkt på detta.

Hovrätten anser vidare att det bör övervägas om lokutionen i 3 a §, ”oavsett om personen bedrev eller hade anknytning till näringsverksamhet vid brottstillfället”, kan strykas och om det inte är tillräckligt att upplysningen framgår av författningskommentaren.

Frågan om *ne bis idem*

Hovrätten delar utredningens uppfattning att det kan ifrågasättas om möjligheten för åklagaren att föra en särskild talan om näringsförbud, skild från brottmålsprocessen, alls bör finnas. Frågan bör dock genomlysas närmare innan en sådan förändring föreslås.

Ikraftträdande

I remissen har regeringen efterfrågat synpunkter på ett alternativt förslag som innebär att lagändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2025. Praxis är att det ska gå en månad från publicering i Svensk författningssamling till dess att lagen träder i kraft. Med tanke på lagförslagets straffrättsliga karaktär anser hovrätten att denna frist inte bör underskridas. Det måste även beaktas att förändringar i lagtexten kan behöva hinna införlivas i olika myndigheters verksamhetsstöd inför ikraftträdande, så som för domstolarna Digitalt Brottmålsavgörande (DiBa). Under förutsättning att fristen hålls och berörda myndigheter har tid att vidta de åtgärder de anser vara nödvändiga med anledning av ändringarna har hovrätten inte någon synpunkt på att lagförslaget träder i kraft det alternativa datumet.

I handläggningen av detta ärende har deltagit tf. hovrättslagmannen Sven Jönson, hovrättsrådet Anna Erman och tf. hovrättsassessorn Petrus Rosell, föredragande

Sven Jönson

Petrus Rosell